

Debreczeni Független Ujság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: . . . . .
 Vidéken: . . . . .
 Egy hóra. . . . . I kor. Egy hóra. . . . . I kor. 50 Hll.
 Negyedévre . . . . . 3 . . . . . Negyedévre 4 . . . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
IFJ. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
 Piac-utca 47. és 49. szám.

Kovács Gyula országgyűlési képviselő urnak.

Azon időtájt, a mikor Tisza István gróf urat a magyar kormányelnöki székbe ültette az eszközeiben nem válogató, számító bécsi kegy, pillanatra Hajdúvármegye is megtévelyedett. És Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottsága is azon mindenre kapható tömegsorába elegyítette magát, mely kész Pityi Palkót vagy bár egy Haynaut is bizodalommal üdvözölni, ha az illetőt eszközül hatalmi polczra tolták a bécsiek . . .

Eként Hajdúvármegye is bizalommal üdvözölte Tisza István urat kormányfőre tolatása alkalmából; sőt a mind a négy választókerületében tiszta ellenzéki vármegyének köztörvényhatósági bizottsági gyűlésén egyetlen hang sem tiltakozott a bukott bankár, az olajországi nehézságu volt petróleumbányásznak, a hatalomhoz ragaszkodás és durva erőszak megtettesült gonosz szellemének ezen kitüntetése ellen.

Azonban ennek a hallgatóságos beleegyezésnek meg is volt az oka; mert hisz, mélyen tisztelt képviselő uram, nagyrabecsült barátom, te — a Kossuth-párt oszlopos tagja — magad ajánlottad a hallgató, az ámuló közgyűlésnek, hogy kormányra jutása alkalmából bizalommal üdvözöljük Tiszát; mert Tisza arra érdemes, mivel az osztrákokkal szemben is legény a talpán és bátran odamondogatja az igazságot Körber urnak is . . .

Alig néhány hónap mult el Hajdúvármegyének ezen megható bizalomnyilvánítása óta és a napnál világosabb, hogy a vármegye köztörvényhatósági bizottsága megtévedt és méltatlannak előlegezte bizalmát; mert Tisza István ur kutyába sem veszi a nemzet törvényes és természetes jogait, sőt a mit még boldogtalan emlékü apja, elődjei a koldus magyar sebzett testén oltalmul hagytak az alkotmányunk rongyaiból, Tisza István úr ezeket is az osztrák madárijesztőkre akarja aggatni és nemhogy orvul elraboll, eladogatott javainknak a visszavivására törekedne igazi hazafihoz illőleg, inkább annyira vetemedett ez

az ördögileg gonosz, kevély, kapzsi és csufondáros ember, hogy, mint magad legjobban tudod, a képviselőházból is kiakarja irtani nemzeti ellentállásunk egyetlen sikeres fegyverét, a szólás szabadság jogát, a melynek értékére vonatkozólag, mint a kedves Madarász apónk „emlékirataiból“ olvastam, nemes Fehérvármegye karai- és rendei az 1837-ik évi márczius havában tartott gyűlésökön, a nagy Wesselényi Miklós báró ellen törvénytelenül indított hűtlenségi pör beszüntetését követelvény, végzésileg kimondták:

„ . . . A Karok és Rendek megvannak győződve, hogy a **szólásszabadsága oly nemzeti kincs** és a nemzeti alkotmány s az azzal kapcsolt szabadságnak **oly biztos oltalma**, mely nélkül a **köztanácskozások, a törvényhozás és a nemzetnek nyilvános élete** fenn nem állhatnak.“

Nyilvánvaló tehát, hogy mivel Tisza István ur **ezen nemzeti kincset, az alkotmány és szabadság ezen biztos oltalmát** immár leplezetlen, gyilkos erőszakkal akarja kipusztítani, Hajdúvármegyének érdemetlenül és megfontolatlanul előlegezett bizalmára nemcsak teljesen méltatlanná vált, sőt hátróztott bizalmatlanságunkat, megvetésünket hívta ki. És mivel, mélyen tisztelt képviselő ur, annak idején egyik főindítványozója voltál, hogy Tiszát bitorosszékének elfoglalása alkalmából bizalommal üdvözölje Hajdúvármegye, saját hiteled érdekében is, nyíltan felkérlek arra a kezdeményezésre, miszerint, Hajdúvármegye köztörvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlésre hívását kérelmezvén, mielőbb teljes bizalmatlansággal tiltakozhassunk Tisza István ur árulásai és merényletei ellen.

ifjabb Móricz Pál,

Bánffy Dezső lemondása.

És az „Ujpart“ a parlamentben.

A Debreczeni Független Ujság szerdai számában jeleztük azt az országos szenzációt keltő hirt, hogy báró Bánffy Dezső lemondott a főudvarmesteri állásáról. A lemondást azzal okolják meg, hogy báró Bánffy Dezső mint az „uj part“ vezére a legköze-

lebb kínálkozó alkalommal mandátumot szándékozik vállalni. Mivel pedig a főudvarmesteri állás révén méltóságának kifolyásaképpen tagja a főrendiháznak, az állás megtartásával képviselői mandátumot nem vállalhatna. Már pedig az a bátor ellenzéki program, amelyet Bánffy Dezső nemzeti politikájának megvalósítására kitűzött s amely az uj párt programja, megkívánja, hogy a képviselőházban és a képviselőházból hirdessék. De ugyanez a program bizonyos tekintetben feszélyezheti a főudvarmesteri méltóság viselőjét. Mert igaz ugyan, hogy ez közjogi méltóság, amelynek viselője szabadon vallhat bármiféle meggyőződést, de mivel a méltóságot a korona adományozza, viselőjét mégis bizonyos tekintetek kényszerítik, hogy visszaadja a méltóságot a koronának, ha politikai meggyőződése ellentétbe jut azzal a politikával, amelyet a korona jóváhagy s ha ezt a meggyőződését a politikai küzdőtéren is érvényesíteni akarja. **Báró Bánffy Dezső inkább lemondott zászlósuri méltóságáról, semhogy politikai meggyőződését elfojtsa s a nemzeti politikája megvalósítására való megkezdett küzdelmét abbahagyja.** Ez a lépése, amelylyel minden tekintettől megszabadul s visszanyeri teljes akciószabadságát, nagy hatást fog kelteni mindenfelé s „növelni fogja azokat a szimpatákat, amelyeket az „uj part“ hazafias és bátor programja már is szerzett magának.

Bánffy Dezső báró ezen elhatározásával kapcsolatosan nem kis jelentőségű Hentaller Lajosnak, a Kossuth-párt országos tagjának, a „Magyar Estilap“-ban megjelent azon cikke, melyben az Uj-párt tagjait a képviselőházban 67—70-re becsüli, mint olyanokat, a kik csak várják az alkalmas pillanatot, hogy az Uj-párthoz csatlakozzanak. De ime a cikknek idevonatkozó részlete:

Akár titkoljuk, akár nem, pártunkban (t. i. a Kossuth-pártban! Szerk.) vannak ellentétes nézetek. De nemcsak nálunk. Így van ez a többi pártoknál is. (Gyenge vigasz. Szerk.) A kormány-pártot csak a mindenkori miniszterelnök személye csirizeli össze. Pedig a kormány-pártban van a legtöbb gyűlölködő, ellentétes nézeten levő elem. Agráriusok, merkantilisták, kaszinó-párt, Nagy Ferencz hívei, a szászok, Bedő Albert az

MODERN GŐZMOSÓDA

Debreczen, Széchenyi-utca 42.
 Telefon. Gyűjtő kocsi.

erdélyiekkel (?), a Gézák pártja, a titkos Apponyisták és **Bánffy Dezsőnek** vagy 60-70 olyan hive, a kik csak arra várnak, melyik perczen bukik el Tisza István s rögtön oda sorakoznak az Uj párt zászlaja alá . . .

Takarékpénztári betétek a vidéki városokban.

[És a debreczeni pénzügyi viszonyokról.]

A „Pénzügyi Compass“ legutolsó kimutatása érdekes adatokat közöl arról, hogy Magyarország melyik városában raktak legtöbb pénzt takarékpénztárakba. E kimutatás a bankok és pénztárszervezetek 1902. évi mérlegei alapján van összeállítva. E szerint

Pozsonyban van	58 millió kor.
Aradon	48 „ „
Nagyváradon	31 „ „
Nagyszombatban	31 „ „
Temesvároitt	31 „ „
Debreczenben	26 „ „
Kassán	25 „ „
Kolozsvárott	24 „ „
Miskolczon	23 „ „
Pécsett	22 „ „
Szegeden	22 „ „
Székesfehérvárott	20 „ „
Győrött	19 „ „
Szabadkán	16 „ „
Brassóban	15 „ „
Sopronban	15 „ „
Fiumében	14 „ „
Hódmezővásárhelyt	11 „ „
Nagykanizsán	11 „ „
Kecskeméten	10 „ „

A takarékbetétekre nézve tehát nem állunk azon a helyen a sorban, amely a lakosság létszáma és régi híres vagyonosságunk alapján megilletné Debreczert Pozsonyrol nem szólva, a kisebb Arad, V. rad, Nagyszomban és Temesvár megelőznek bennünket. De hát ne higgye senki, hogy a kimutatásban szereplő milliók mind a pozsonyi, arádi, váradi, szombati és temesvári polgárokéi. Több kevesebb perczenttel részesedik abban a vidék lakossága is és pedig annál inkább minél nagyobb terjedelmű és minél vagyonosabb vidék földbirtokosai, gazdag főúri családai és üzlet emberei kapcsolják össze magokat az illető várossal a társadalmi és gazdasági élet terén. Sajnos, épen e tekintetben mi nem versenyezhetünk egyik előtünk álló megnevezett várossal sem. Ugy hogy azt mondhatjuk: Debreczen aránylag igen szűk vidékre és jó részben a maga erejére kénytelen támaszkodni. Épen ebből folyik, hogy azok a tőkék aztán, amelyek a mi pénztárszervezetekben gyümölcsöznek, mint betétek, körülbelül 70-75% erejéig csakugyan a sajátunk. Ebben nincs része se dus gazdag püspökségnek, káptalannak, se ősi főnemességnek. Ez valósággal polgári munka gyümölcse. A Debreczen javára kifizetett 26 millió (pontosan 26,291181) korona betéthez azonban hozzáadandók még a városunkban áldásosan működő szövetkezetek törzsbetétei is, amelyek 1902. év végén hat millió koronát meghaladtak.

Vármegyénk és a közelvidék.

Hazafias ünnepek a vármegyében. A hajdusámsóni Kossuth-kör márczius 15-én nagyszabású hazafias ünnepet rendez. Egyekről is azt írják, hogy ott is megünnep-

lik a magyarszabadság szent ünnepét. Az ünnepen Papp Elek országgyűlési képviselő is közreműködik. Az ünnepély sorrendje a következő: A reggeli órákban mozsárágyuk dörgése fogja jelezni a nagy napot. Reggel 8 órakor Papp Elek orsz. képviselő fogadtatása lesz lovas bandériummal a vasuti állomásnál. A tulajdonképeni ünnepély délután 3 órakor veszi kezdetét a következő műsorral: 1. Hymnus, éneklő dalkör. 2. Urbán József az ünnepi megnyitó beszéd megtartására felkéri Papp Elek országgyűlési képviselő urat. 3. Ünnepi megnyitó beszéd, tartja Papp Elek országos képviselő. 4. „Talpra magyar!“ szavalja Farkas István. 5. „Kossuth-hymnus“, éneklő dalkör. 6. „Márczius 15“ (1904.) költemény, írta és elmondja Glósz Gyula. 7. Szózat, éneklő dalkör. Délután 6 órakor társasbéd a tüzőltó laktanyában. Vegül a rendezőség felhívja a község hazafias lakosait, hogy napalkonyatkor világítsák ki az ablakaikat.

Sziven lőtte magát. Hajdunánásról írják, hogy Hegedüs Sándor esztalgályos mester f. hó 7-én, délután sziven lőtte magát. Egy órai kínos szenvedés után kiszenvedett. Tettének oka ismeretlen.

Országgyűlés.

Eredeti tudósításunk.

Tisza Pista megkezdte a harcot. Az ellenzék állja. Botrány botrányt követ, de az ellenzék elhatározta, hogy engedni nem fog. Ha komoly az ellenzék elhatározása, akkor győzni is fog, mert most az ellenzék többségben van. Van ugyanis 86 Kossuthpárti, 12 Ugronpárti, 18 néppárti, 82 Apponyista, 29 pártonkívüli, 6 nemzetiségi képviselő, tehát összesen 219. A képviselők száma pedig 413, a horvátoké 30, tehát a horvát szavazatok nélkül az ellenzék többségben van. Tehát a kormányt le lehet szavazni.

Rogyásig zsúfolt karzatokkal kezdődött a Ház ülése. Ez a mai ülés külső képe, azé az ülése, a melynek napirendjén áll Tisza István gróf házszabálmódosító indítványának megokolása. Ma ült vele először bársonyos székebe az új miniszter, Khuen-Héderváry gróf.

Felkiáltások balról: Mit csinál Dienes Márton!

Daróczy Aladár olvasta a jegyzőkönyvet. **Elnök:** Van-e valakinek kifogása a jegyzőkönyv ellen.

Kubik Béla kifogásolja, hogy a nagy lármában nem hallotta a jegyzőkönyv szövegét. Kéri az elnököt, tegye lehetővé, hogy a ház a jegyzőkönyv szövegét megismerhesse.

Elnök többször intette a házat csendre. Kérde, vajon van-e valakinek kifogása a jegyzőkönyv ellen.

Várady Károly kifogásolja, hogy bár ő tegnap nem volt itt, mégis úgy szól a napló, hogy igen-nel szavazott volna. Módosítást ajánl. E szerint az a nem, a mely a szavazatoknál szerepelt, megfelelő módon kijavítandó.

Elnök ezt helyesli és a módosítást megtéti.

A jegyzőkönyvet ezután hitelesítik. Napirendre tértek át, a kormányelnök indítványának megokolására.

Tisza István gróf feláll.

Buzáth Ferencz: Halljuk a hóhérmunkát! (Nagy zaj a jobboldalon.)

Tisza István gróf mindenekelőtt bejelenti, hogy abban a pillanatban, a mikor az új házszabálmódosítást keresztülvitte, a régi törvényjavaslatokat vissza fogja venni. Ezután két stiláris módosítást tesz az indítványon. A sulypont azon fekszik, hogy a módosított házszabályok irányba csak a taxative felsorolt javaslatokra vonatkozik olyan javaslatokra, a melyek elintézése mulhatatlanul szükséges. Olyan javaslatok elintézése teszük szükségessé a módosítást, a melyek sürgőségét itt pártkülönbség nélkül hangoztatták. (Helyeslés a jobboldalon.) Azzal az indítvánnyal lép a ház elé, hogy olyan javaslatok keresztülvitelére adja meg a rendkívüli eszközöket, a melyeket itt agyoncsépeltek amugy is.

Felkiáltások balról: Ne beszéljen.

Tisza István gróf: A momentán bajok elintézésére szükségesek ezek a rendkívüli eszközök. (Zaj a baloldalon.) És következik majd utána a végleges házszabályrevízió és itt aztán minden lehetséges garanciát nyujt majd.

Kass Ivor: Csakhogy nem hiszünk!

Pozsgay Miklós: Az iparbanknál is nyujtott garanciát. (Zaj a jobboldalon.)

Bedőházy: A javaslat is petróleumszagu! (Helyeslés a baloldalon.)

Tisza István gróf: Ennél a banknál kifejtett 11 éves működésem anyagi károkkal járt reám nézve is. A legszebb szándékok.

Felkiáltások balról: Szép szándékok! A jobboldal egyszerre felugrál. Rosenberg, Werner, felugrál: Visszautasítjuk a gyanúsitást.

Tisza István gróf: Szép szándékok vezettek bennünket. Leplezett vádakkal szembeállottam mindig és azokkal el is bántam. (Zaj a baloldalon.)

Kuoinyi a bal felé: Viseljék magukat tisztességesen! (Zaj.)

Tisza István gróf: Az ilyen fegyverek hasonlata az ügynek árt, melynek az urak adót visznek, csak gyűjteményét mutatja. És most felveszem az elejtett fonalat.

Sebess Dénes: Hagyja a földön.

Tisza István gróf: Az indítvány semmi-kép sem tartalmazza a szólásszabadságnak korlátozását.

Zboray Miklós: Szórakozik határidőre! (Zaj a jobboldalon.)

Tisza István: Nincs abban a helyzetben, hogy most már egy praecize kidolgozott házszabálmódosítást előterjesszen. Ezt a parlament komolyabb tényezőinek közreműködésével kell megcsinálni. Jobb-e szigorított házszabály vagy anarchia? Elismeri, hogy Magyarország különleges helyzetben van. De ha az új házszabály az ó szellemben készül majd el, tartózkodni fog a klotür behozatalából. (Zaj a baloldalon. Felkiáltások: Szép szellem a maga szelleme.) Sehohsem sem párosult a parlamenti anarchia mint nálunk, a kik különleges helyzetben vagyunk. Sehol sem gyilkosabb a szólószó.

Felkiáltások balról: Maga a szólószószabadság gyilkosa.

Lendl Adolf: A hóhér nem gyilkos.

Tisza István gróf: Odaát napról-napra veszik a házszabályt. A magyar parlament színvona'a sűlyedt.

Kovács Mihály: A Tisza rendszer okozta.

Tisza István: Igen, sűlyedt. Vita többé nincsen, miszerint szavazások, zárt ülések váltották fel. Ez az a mi öt már öt év előtt arra bírja, hogy a házszabály szigorítása mellett foglaljon állást. Es jött Széll Kálmán,

Mandel és Társa

czég Piacz-u. 44. szám. Ajánlja a tisztelt közönség figyelmébe **saját műhelyében készült**, valamint a most érkezett **tavaszi újdonságait** női, férfi és gyermek czipőkben, miért is ne kimélje senki a fáradságot, mert jelenlegi raktárunk a legtökéletesebb választékot nyujtja, a legolcsóbtól a legfinomabb kivitelig.

Mérték szerinti megrendelések a saját műhelyünkben készülnek!

aki a rábeszélés bázisára helyezkedett és négy évi működése meddő maradt. (Zaj a baloldalon.)

Felkiáltások balról. Mit szól ehhez Polónyi? Mit szól ehhez Láng?!

Tisza István gróf. Kerdezzék meg Széll volt kormánya tagjait, megvannak-e elégedve törvényalkotásokkal?

Rákosi Viktor: Utóbb a rátóti tehének is meddők lesznek!

Tisza István gróf: A parlamentárizmus lejárolása veszedelmesebb, mint bármely abszolútizmus.

Kaas báró: Pedzi már! Emlegeti már az abszolútizmust. (Zaj.)

Tisza gróf: Hallgassanak ide és akkor nem én hozom fel.

Lengyel Zoltán: Nem szeretem, ha a bolha köhög! (Zaj a jobboldalon.)

Tisza gróf: Az a nagy baj, ha magunk tiporjuk el a parlamentárizmust. Ebben a küzdelemben egy táborra kellene tömörülniök a pártoknak a parlamentárizmus védelmében. (Taps a jobboldalon.) Feltartóztatlan a vész, ha nem lesz bennünk a bátorság, hogy ennek útját álljuk. Az előző generáció a világ-krisis közepette megmenetette a magyar alkotmányt. A mai nemzedéknek már sokkal könnyebb feladata van; csak építeni kellene a biztos alapon. Irtózatos volna, ha az is, a mit apáink oly nehéz viszonyok között megalkottak, most szétmálanak a mi tehetetlenségünk folytán. Ezért ajánlja elfogadásra indítványát (Zajos éljenzés és taps a baloldalon, zajos hocholás a baloldalon.)

Az elnök szünetet ad.

Vihar az ellenzéken.

Szünet után

Ugron Gábor kér szót.

Elnök: A házszabályokhoz megadom. Vitának azonban nincsen helye.

Ugron Gábor: A tárgyhöz szól, mert a házszabályok szerint hozzászólhat tárgyhöz, bár érdemleges vitának helye nincs. A most napirenden levő ujonczjavaslatot nem lehet visszavonni, mint azt Tisza akarna, mert tárgyalás alatt áll. Így rendelkezik a házszabály. Ha arra a piedestálra akarnak helyezkedni, hogy a házszabályt megvédjék, akkor így is cselekedjenek. Erőszaknak soha tekintélye nem volt és nem lesz és mindig fog találkozni oly férfakkal, akik ezt az erőszakot visszaverik. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Képviselők vagyunk, kell hogy a nemzet érdekeit megvédjük. (Zajos helyeslés a baloldalon.) Ha a házszabályok módosítását ilyen furlangos, erőszakos módon akarják keresztülvinni, mi bennünk lesz bátorság és erő, hogy azt visszaverjük. (Taps, éljenzés a baloldalon.)

Rátkay László: Magyar parlamentben ilyen módon házszabálymódosítást még sohasem akartak keresztülvinni, hanem mindenkor a pártok hozzájárulásával történt ez. (Helyeslés a baloldalon.) Amikor legutoljára a házszabály módosult, Szilágyi Dezső volt az, aki a mellett kardoskodott, hogy a napirendre tűzött javaslatot be kell fejezni. Ez a párt kilökhette volna a miniszterelnököt székéből, de fölébe helyezte a nemzet érdekét. Hivatkozik a paktumra, a mely a házszabályokat a pártok védelme alá helyezte. Keresztülvihető ez a módosítás, de nem a jog, törvény és igazság szerint. Keserűk lesznek ezek a gyümölcsök és azok szedik majd le, akik a chlopy-i hadparancsot készítették. (Éljenzés a baloldalon.)

Zichy Jenő gróf utal márcziusi házszabálymódosító indítványára, a melyet még most sem tárgyaltak érdemlegesen.

Perczel Dezső rábizonyította, hogy az az ügy elintéztetett.

Pozsgay Miklós személyes kérdésben beszél és reflektál Károlyi György egy közbeszólására, hogy *Pozsgayak soha kiskorúvá nem tétettek.*

Tisza István gróf kijelenti, hogy az iparbank vállalata normalis vállalkozás volt és csak az általános visszavonás hatottak rá kedvezőtlenül.

Lengyel Zoltán a házszabályokhoz beszél.

Perczel Dezső mikor a névszerinti szavazás kezdődött, ijedten nézett körül, mert S. betűvel kezdődött az és Szóts Pál jegyző nem volt jelen. Így hát az „igen“ szavazatokat senki sem jegyezte.

Maga az elnök semmisnek jelentette ki a szavazatot, majd az ülést felfüggesztette és az emelvény mellett álló Apponyihoz fordult tanácsért. Végül kijelentette, hogy holnap újra megejti a névszerinti szavazást és ezzel az ülést bezárta.

Biró Lajos magán-beszélgéseiből.

A Debreczeni Protestáns Lap után.

Miért nem repül a kazuár?

Vannak állatmesék is. Igen érdekes p. o. az a mese, mely azt mondja el, hogy miért nem tud repülni a kazuár? Mindenekelőtt tudni kell, hogy a kazuár az okosság, bölcsesség és tudomány jelképe; a szarvas orru madár meg az ostobaságé. Már most a hajdankorban, — így szól a mese! — a madarak egyáltalában nem tudtak repülni. Ekkor történt, hogy egyszer a kazuár meg a szarvas orru madár összebeszéltek és meg egyeztek, hogy egymásnak kölcsönösen szárnyakat csinálnak. A kazuár a szarvas orru madárnak, ez pedig a kazuárnak. A kazuár jó szárnyakat csinált a szarvas orru madárnak s ez elrepült, de a szarvas orru madár csak ostobának bizonyult a szárnyesinálásban is! A kazuár mikor repülni akart, lepottyant!

Rege a holdról.

Természet-mithos nálok az, a mivel a hold történetét magyarázzák. Élt egyszer egy öreg anyóka. Eredetileg a hold az övé volt s ha a gyerekek jól viselték magokat, az öreg elővette a holdat s világított nekik. Egyszer azonban a vásott gyerekek szörnyen felboszantották az öreg anyókat s ez elhatározta, hogy nem fogja többé nekik megmutatni a holdat. Kapta-fogta tehát magát s elrejtette azt egy fazékba. A gyerekek azonban megneszelték, hogy hol van a hold, — oda settenkedtek egy estve a fazékhoz s ki akarták abból venni a holdat; ez azonban kiskiklott a kezeik közül s felrepült a háztetőre; a gyerekek utána másztak; akkor a hold felebb szállott a kókusz diófára. Ide is utána másztak a gyerekek s mikor a hold látta, hogy ezektől a rossz gyerekektől a földön békében nem maradhat, végre felszállott az égbolt közepére! Igen kedves s bájosan naiv szemléltető leírása a hold felemelkedésének.

[Vége következik.]

Mi az ujság?

Holttest a darában. Az egyik budapesti malomban nagy szerencsétlenségnek jöttek a nyomára. A második emeleti darat tisztító-terem gyűjtő-garatjában, hat láb mélységű dara alatt egy emberi holttestet találtak. A vizsgálat kiderítette, hogy a szerencsétlen ember Stukáts Ferencz, gyári munkás, aki tegnap délben, mikor még a gyűjtő teljesen üres volt, részegen belefeküdt és

elaludt. Mikor délután megkezdtek a munkát, nem vették észre, hogy van valaki a gyűjtőben. A lassan hulló dara teljesen betemette a szerencsétlen embert, aki ott fült meg. Ma reggel — mikor a darát zsákokba öntötték — találták meg a már teljesen kihült holttestet.

Rudolf trónörökös feltámadt. A gyermekgondolkozású parasztnépet a civilizáció napjaiban is könnyű szerrel boldonditják el a szélhámosok, akik szivesen vetik ki hálójukat az isten háta mögött levő kis falukban. Egy körmönfont gazember járt most Szelistyén, lebegő szakálu, széles vállu marczona. A paraszttal elhitette, hogy ő Rudolf királyfi.

— Csak mese az, hogy meghaltam. Így kívánta a politika.

Elbeszélte hogy száműzték s most járja a világot, míg meg nem bűnhődik. Mert bűnei vannak. A tizenkét águ koronájának nyomását érzi a homlokán és égeti, sebzi a fejét, míg minden ágára egy koronát nem akaszt, száz fillér értékű m. kir. koronát ugyanis. Persze a naiv falusiak siettek enyhíteni a királyfi fájdalmát és nem fukarkodtak a koronákkal. Az agyafurt szélhámost végre kézrekerítették a csendőrök.

A meggyilkolt aggastyán. Marosvásárhelyről írják, hogy vasárnap este a 60 éves Varga Józsefet, a mint a szent-gericezi (Marostorda vm.) fogadóba haza ment ismeretlen tettesek bottal agyba föbe verték s eszméletlen állapotban az uton hagyták. Varga, kit időközben lakására szállítottak, reggelre meghalt, de eszméletét egy pillanatra sem nyerte vissza s így a tetteseket nem fedezhette fel. A csendőrség megindította a nyomozatot.

A magyargyalázó katona. Egy nagyváradi kaszárnyában az egyik század parancsnokánál hétfőn kihallgatásra jelentkezett két közvitéz. A század legénysége nevében jártak ugyanevezett neheztelési riporton, a káplárjok ellen, aki rossiai születésű román fiu, hazafias érzésükben mélyen megsértette őket. A gyakorlatéren már régóta durván bánt velük s ujabban azt a szokást vette föl a vitéz káplár, hogy a századja beli magyar fiukat *gaz magyar bicskásoknak Kossuth kutyáknak* nevezte. A kapitány végighallgatta a panaszt, ami csak merésznek látszik, de a reglama szerint jogos, mert a legénységet vallási és nemzeti érületében sérteni nem szabad s a durva altszót hét napi egyes áristommal büntette meg.

180 millió örökség Aradon.

[Az indiai nagybácsi öröksége.]

Reinhart Fülöp aradi butorgyáros és családja a szerencsés örökös, az örökhagyó pedig Reinhart Miklós volt indiai gyémántbányatulajdonos, aki Reinhart Fülöp szépapjának bátyja volt.

Reinhart Miklós élete valóságos regény. Fiatal korában került ki a nagyvilágba s a németországi Mannheim volt első stációja. Itt nem tetszett neki az élet s rövid idő múlva már Angliában próbált szerencsét. A sors azonban üldözte s akármibe főtt, semmi sem sikerült neki. Az angol zsoldos katonák közé állott be ekkor s mint ilyen került ki Indiába, jövendő szerencséjének színhelyére. Több évig szolgált az angol hadseregben s ez idő alatt annyira kitüntette magát, hogy az angol kormány érdemei elismerésül birtokot adományozott neki. És itt kezdődik az ő tüneményes vagyoni pályafutása. A birtoka alatt elterülő föld-méhe hatalmas gyémántmezőket rejtett magában,

ami egy szerencsés véletlen folytán került napvilágra. Ez időtájt kezdődött az európai gyémántláz, amely számosakat ragadott magával Indiába s többen e kalandorok közül az ő területén is kutatni kezdtek beleegyezésével és fölfedezték a milliókat érő kincset.

Pár év alatt ő lett az indiai gyémántkirály. Hosszu életet élt, családot azonban sohasem alapított, gyermekek és végrendelet nélkül halt meg. Csak ekkor tűnt ki roppant gazdasága, amely szinte meghaladja azokat fogalmakat, melyeket mi a vagyonról általában alkottunk. Az utána maradt összes ingók és ingatlanok értékét hivatalosan 180 millió koronára becsülték.

A hagyatékot zár alá vetették s legutóbb Curzon indiai alkirály gondnokot rendelt ki számára, mert az örökösök után megindult kutatás látszólag eredménytelen maradt. Végre hosszas nyomozás után jelentkezett Németországból egy távoli rokonság, amely meg is indította az eljárást a vagyon kiadása iránt.

Sokáig tartott, míg a jelentkezők be tudták igazolni az elhunythoz való rokoni köteleküket s már-már kézhez is kapták az örökséget, midőn egyszerre csak felfedezte az angol hagyatéki bíróság épp azon oldalági rokonok irataiból, hogy egy közelebbi rokonság is létezik Magyarországon: az aradi Reinhartok.

Erről a felfedezésről az indiai kormányzó a kalkuttai magyar-osztrák konzul utján most értesítette az aradi Reinhart-családot, egyben felhívta, hogy igazoló okmányait nyújtsa be. Ha ezek kifogástalannak találtnak, akkor nyomban megindul az eljárás az örökség kiadása iránt. A családi kötelek igazolása remélhetőleg sikerülni fog az aradi Reinhartoknak s nagy a remény, hogy az elutasított oldalág helyett ők fogják megkapni az óriási vagyont.

Az ázsiai világháború.

Az európai ellenfelek.

Az a helyzet, amelyet Angolország és Franciaország a háborúval szemben elfogal, igen sajátságos. Mindkét hatalom szövetségben van egy hadviselő féllel. Az adott pillanatban mindkettő köteles volna szövetségese érdekében fegyveresen közbelépni és mégis az a jelenlegi helyzet, hogy kénytelenek tétlenül nézni a dolgok alakulását, az esetleges hibákat, anélkül, hogy a hibák elkövetését megakadályozni tudnak. Rövid idővel a háboru kitörése előtt Franciaország és Anglia baráti szövetségre léptek, amelyet választott bírósági szerződéssel erősítettek meg. Ezzel a szituáció még sokkal bonyolultabbá lett. Ha nemzetközi szokásainknak törvényereje volna, akkor a világbonodalom veszélye ki volna zárva, Minthogy azonban törvényerőről szó sincs és Franciaország több hajót küld a harcztérre, mint amennyit Angolország indokoltnak tart, ezért Anglia könnyen juthat abba a helyzetbe — és ez az eset minden pillanatban beállhat — hogy konfliktusba keveredjék Franciaországgal. Mindamellett Franciaország könnyebben követheti el a semlegesség megtörését, mint Anglia. Mert hisz tudvalevő, hogy Franciaország anyagilag roppant módon van érdekelve. Így van készülöben egy nagy világkonfliktáció, amelynek veszélye nagyon is imminens.

Az oroszok terve.

Hivatalos jelentések is megerősítik, hogy a wladivosztoki hajóraj el-

hagyta a kikötőt. A wladivosztoki hajórajnak az a feladata, hogy a Csendes oceánban elfogja azt a három csirkálót, amelyeket Japán Chiletől vásárolt.

Kína semlegessége.

Pétervárt a kínai követségen megerősítik, hogy a kínai mozgósításról szóló hírek alaptalanok. Az sem igaz, hogy Juansikkai és Ma alkirályok előrenyomuló csapatok élére állottak; mind a ketten Tienczinben maradtak. Kínának nincs semmi oka a beavatkozásra — mondotta a kínai követ — annál is kevésbbé, mert Kínára nézve Japán győzelme csak hátrányos lehet. A történelem bizonyítja, hogy Kína és Japán között szoros barátság lehetetlen. A bandák eltűnnek, mihelyt katonaság közeledik, de nincsenek semmi összeköttetésben a hadviselő felekkel.

Az orosz hajók végpusztulása.

Londonból táviratozzák, hogy vasárnap a nyílt tengerre indult Wladivosztokból az orosz hajóhad és föltétlenül bizonyos, hogy vagy elfogták valamennyit, vagy az egész hajóhad megsemmisült. Pétervárt e hír nagy rémületet okozott.

Port-Arthur ostroma.

Londonból táviratozzák, hogy a japánok Porth-Arthurt a szárazföldről is megtámadták és az teljesen el van zárva. A híres orosz tengeri kikötő eleste bizonyos.

A társaságból.

Már elmondtuk az őszinte véleményünket, a melyet ma sincsen okunk megváltoztatni, a szanatórium-est rendezése körül tapasztalt balfogásról, a melyre vonatkozólag most kívülről a következő nyilatkozatot vetjük és közöljük:

A „Debreczeni Független Ujság“-nak mai számában „A társaságból“ cz. rovata méltán keltett a város művelt közönsége körében nagy érdeklődést s a szerkesztőnek, ifjabb Móríc Pálnak tisztességes, férfias véleménynyilvánítása, lovagias föllépése joggal tarthat számot a legteljesebb elismerésre. A szanatóriumi estének előkészítő bizottsága mindenesetre nem csekély tapintatlanságot követett el midőn kiadott egy olyan női bizottsági névsort, melyben akár véletlenségből, akár szándékosan nem juttott hely egyetlen debreczeni zsidó asszonynak sem.

Azonban ha végigtekintünk figyelmesebben a hölgybizottság nevein s ha egyáltalában meggondoljuk az előkészítő bizottság eddigi eljárását, lehetetlen észre nem vennünk, hogy a debreczeni szanatórium-este előkészítésében másnemű balfogások is történtek és hogy a névsor összeállításakor nem csupán a zsidó nőkkel szemben fordult elő tapintatlan mulasztás.

Bizonyos ugyanis, hogy az előkészítő bizottság eddigelé nagyon szűk körben végezte a maga teendőit, hogy a nemes és magasztos emberbaráti czelt nem a legheylesebben szolgálta, midőn a rendező bizottságot össze sem hívta, midőn a szanatórium este idejének, helyének, műsorának megállapítására nagyobb körű közönségnek, köz-

mívelődési és jótékony egyesületek és a sajtó képviselőinek még csak alkalmat sem adott.

De mindez csak negatív dolog, csak a kellő gond hiánya, ami legfőljebb a debreczeni szanatóriumi estének a sikerét csökkentheti, sokkal súlyosabb dolog nemely olyan figyelmellenség és tapintatlanság, a mely keserű érzéseket hagyhat maga után, a mely a debreczeni művelt társadalom harmóniáját annyira fölzavarja, hogy az igazán okozott lelki kárral — kérdés — vajjon fölér-e a testi betegség leküzdésére hozott álf dozat.

Már csak az is alig érthető, hogy a felszólított férfiak közül válogattak, hogy kit vegyenek föl feleségestől és kit csak magában. De ezt nem számítva, nem keltet-e sokban is feltűnést, hogy a hölgybizottságból hiányzanak a helybeli jótékony nőegyesületeknek nagyérdemű elnökei, hogy Debreczen városában emberbaráti intézményt akarnak létesíteni egy Veressné Szathmáry Teréz, egy Géresi Kálmáné, Balkányi Miklósné a református nőegylet, az ág. ev. filléregylet és a zsidó nőegylet elnökeinek közreműködése nélkül? Nem különös-e, hogy az ev. ref. lelkészek, az ev. ref. kollegiumi tanárok közül egyiknek a nejét sem találjuk a diszes névsorban, hogy még az ev. ref. püspök nejjének ő méltósága is mellőztetett?

Az alföldi népszanatóriumok magasztos eszméje bizonyára megérdemelte volna, hogy Debreczenben, az alföldi magyarság központján figyelmesebb munkások dolgozzanak, buzgóbb harczosok küzdjenek érte. Az alföldi nép testi épségét fenyegető veszedelem, a tüdővész elleni nemes harc, a tudós főknék és a jósziveknek ez az együttes hadjárata megérdemelte volna, hogy itt Debreczenben is oly vezérek kezébe jusson, a kik nem tépnek annyi sebet a lelken, a hányat begyógyítottak a testen.

Azonban történt legyen megannyi mulasztás, figyelmellenség és tapintatlanság az előkészítő bizottság részéről, ez nem fogja Debreczen művelt társadalmát s igazán jótékony sziveit visszatartani attól, hogy az emberbaráti eszmétől megvonják áldozatukat. Tudomásunk van arról, hogy azok a kiknek az előkészítőbizottság — akár véletlenül, akár szándékosan — nem adott alkalmat, hogy a debreczeni szanatórium estének érdekében hatókonyabban közreműködjenek, mindazok a legnagyobb lelkesedéssel, teljes önzetlenséggel fognak hozzájárulni az emberbaráti nagy eszmének, az alföldi népszanatóriumok intézményének megvalósításához. És e célra gyűjtendő — bizonyára nem csekély összegű — adományait egyesület vezetőjéhez, Lukács György békési főispánhoz fogják juttatni.

UJDONSÁGOK.

Titkos mozgósítási rendelet.

Jól mondják, hogy magától nem zörög a falevél, sem a haraszt. Az ujságokban is majd itt, majd ott kerekedett szárnyra a hír, hogy titkos mozgósítási rendeletek érkeztek az ezredkekhez. Ezt a hirt megerősíteni látszik azon Budapestről érkezett hírünk, hogy a honvédelmi miniszter a katonai ügyeket intéző polgári hatóságokhoz, titkos pecsét alatt, szétküldötte a

Mennyasszonyi kelengyék

és alkalmi ajándék tárgyak legolcsóbb bevásárlási forrása

LÁM SANDOR
üveg- és porcellán üzlete,
DEBRECZEN, Piacz- és Hatvan-utca sarok.

részbeli mozgósítás igazolójegyeit és hirdeteményeit. Az értesítés szerint Debreczen és Hajdúvármegyéhez is érkeztek ilyen a családok békéjét, nyugalmat megzavaró irások. Vajon min fondorkodnak a nemzet tudta nélkül a bécsi generálisok?

— **A szanatórium-est műsora.** A szanatórium-est műsorát már össze is állította a rendezést előkészítő bizottság. A műsört újságírói kötelességünkhöz képest és a jó ügy iránti tekintetből itt közöljük:

1. A helyi rendezőség nevében valószínűleg az elnök üdvözi a vendégeket.
2. Lukács György, Békésvármegye főispánja, a József-királyi-hercege-szanatórium-egyesület elnöke felel s röviden ismerteti az egyesület magasztos emberbaráti célját.
3. Balla Miklós előadja azt a Prológját, melylyel a budapesti nagyszabású szanatórium-estén is szerepelt.
4. Kun Béla költeményt olvas fel.
5. Tarnay Alajos, a nagyhirű zeneköltő és zongora művész zongorán játszik.
6. Szávay Gyula költeményt olvas fel.
7. Rudnyánszky Réthy Laura énekel.
8. Jászai Mari, a Nemzeti Színház tagja szaval.
9. Rákosi Jenő előadást tart.
10. Magyar Testvérek zenekara zenével fejezi be a hangversenyt; a melyet a Bika földszinti termében társas vacsora; majd táncz követ. Megjegyezzük végül, hogy arról értesítik lapunkat, miszerint a rendezőség tagjait pénteken délelőtt fél 12 órakor hívják össze a vármegyeháza nagytermébe, a hol a részleteket beszélük meg.

— **Kossuth Lajos koszorúja.** A kollegiumi „Felsőbb Tanulók Olvasó Egylete” a délután 4 órakor tartott választmányi ülésen 10 koronát szavazott meg Kossuth Lajos síremlékére szánt koszorú költségeire. A gyűjtés különben az ifjuság kebelében is lelkes buzgalommal folyik s már is tekintélyes összeg biztosítja a debreczeni ifjuság ezen újabb, szent céljának leendő sikerét.

— **Az új választási rend.** A kormány utasítása alapján a 20 éven felüli olvasni-irni tudó egyéneket fogják összeírni városunkban. Az összeíró lapok már meg is érkeztek és a miniszterium titkára állítólag e célból itt is időzött városunkban.

— **Tudományos ülés.** A debreczeni orvos-gyógyszerész egylet f. hó 12-én d. u. 5 órakor a saját helyiségében tudományos ülést tart. Előadó dr. Horváth Ferencz nőorvos.

— **Gazdasági bizottsági gyűlés.** A város gazdasági bizottsága vasárnap délelőtt 10 órakor tart ülést a városháza nagy tanácstermében.

— **Áthelyezés.** A király Hill Ferencz őrnagyot a gyulai 2. honvéd-gyalogezredtől a debreczeni 3. gyalogezredhez helyezte át.

— **Orvos-helyettesítés.** Balkányi Ede dr. kerületi orvos 8 napi szabadságot kapott. Ez idő alatt dr. Varga Emil helyettesíti.

— **A debreczeni elítelt bakákról** hírek szállongtak szét az újságokba. A koszorús-bakák közül két fiu kegyelmet kapott, kiszabadult és most már majd a többire is következik a szabadulás órája . . . Való igaz, de csak ha majd

a méltatlan, a hazaszeretetet megbélyegző büntetésök nagyobb részét leülték. Ugyanis ennek a különös kegyelmezésnek sora van. E hónap elején egy bécsi alezredes hadbíró vizsgálta a debreczeni „k. u. k.” katonai börtönöket; ettől az aranygalléros urtól kéri kegyelmet a „koszorus bakák” közül kettő, névszerint Puskás Zsigmond és Kiss Imre 39-dik ezredbeli gyalogosok. A hadbíró, állítólag, erre jelentette ki, hogy az összes elítelt bakák nevében megkéri a kegyelmet az ezredparancsnoktól, Vogel ezredes-től, a ki ezután a két megnevezett gyalogosnak a büntetéséből egy-egy hónapot kegyelmesen el is engedett. Ez a két gyalogos így szabadult ki április 9-ike helyett márczius elején; sőt — állítólag — az ezredparancsnok a többiekre vonatkozólag is kilátásba helyezte, hogy ha büntetésök két harmadát kifogástalanul átszenvedték, úgy lehet, nekik is megkegyelmez . . . Ez a debreczeni koszorusbakák hírlapilag felfujt megkegyelmezésének a története; mert még ma is reménytelenül szenvednek, szenvednek továbbra is, a hazaszeretők miatt megbélyegvezve, szabadságoktól megfosztva, családjaiktól elszakítva, sorvasztó levegőjü osztják börtönben a szegény magyar katonák, a kik fölött néhány közönyös sorban térnek napirendre azok a magyar pénzen hizlalt nagy újságok és újságírók, a kik a bár szerencsétlen, de hozzánk mégis vadidegen Dreyfusskapitányért éveken át, napról-napra hasábokat telenyomatva óhégattak, lázítottak. És most szavuk sincsen! . . . Szegény magyar nemzet! Szegény magyar sajtó!

— **Uj pénzügyi titkár.** A debreczeni pénzügyigazgatóságnál az egyik pénzügyi titkári állásra a pénzügyminiszter Nagy József pénzügyi titkárt helyezte át saját kérelmére Brassóból.

— **A IV. felolvasó-est** mai műsora a rendezőség hibáján kívül lényeges változást szenvedvén, azt újból a következőkben közöljük: 1. E. Kovács Gyula: *Petőfi ébredése*, szavalja Farkas Antal ur. 2. a) Nagy Dezső: *nagy magyar ábránd* a „cserébogár sárga cserebogár” felett. b) Régi és új magyar nóták, czimbalmon előadja Kádár Ilona kisasszony. 3. *Költemények*, írta és felolvassa Zivuska Andor ur. 4. *Az egér*, beszély, írta és felolvassa Rostkovicz Arthur ur. 5. Kuthen M.: *A menyasszony*, szavalja Fehér Margit urleány. 6. *Uti emlékeimből*, csevegés, tartja dr. Thót László ur. 7. Erkel: *Hunyadi László operájából nagy ária*, éneklí Karacs Imre. A felolvasó-est ezen nagyon érdekes és változatos műsor szerint ma délután 5 órakor kezdődik. Belepőjegyek csekély számban még kaphatók Kontsek Géza és Riesz Lipót üzletében, délután pedig a főgymnásiumi szolgánál.

— **Tilos a dögpus árulás.** Végre a rendőrség hosszas gondolkodás után föleszmélt és intézkedett: tilos ezentúl a dögpusárulás a debreczeni piacon. Hogy fogantatja is legyen a tilalomnak, az összes környékben városok és községek előjáróságaihoz felhívást bocsátott ki, a melyben meghagyja, hogy a jövőben szigorúan ellenőrizni fogják, hogy a vidéki pusások csak a számukra kijelölt helyeken árulhatnak a piacon. Ezenkívül értesíti a hatóságokat, hogy az érdekelt vidéki pusásokat, — a kik Debreczenben szokták áruba bocsájtani — azokat figyelmeztessék, hogy csak kifogástalanul tiszta, egészséges húst hozzanak be a vásárra, mert szigorú ellenőrzet alatt fognak állani. A piacon a rendőrség nap-nap mellett vizsgálatot tart újabban.

— **Petőfi emlékünnepe.** Az ev. ref. főgymnásiumi önképzőkör, a főgymnásiumi zenekör közreműködésével f. hó 12-dikén d. u. 5 órakor Petőfi emlékére „Irodalmi ünnepet” szentel, melynek fényes és gazdag műsora méltó ahhoz a nagy, lángoló szeretethez, a melylyel a kollegiumi ifjuság az író és költő nagyságok között főleg Petőfi szellemét körülrajongja. A meghívó egyszerűsmind belépti jegyül is szolgál.

— **Bicskázás.** A vasuti állomás szomszédságában az este Pere Dániel 14 éves fiu a kését beledöfte Kovács Mihály 16 éves társa karjába, akit súlyos sérülésével a közkórházba szállították. Az első segélyben Orosz László rendőrfogalmazó részesítette a sebesültet.

— **Vassátrak az utozasarkokon.** A tanács elhatározta, hogy hat utozasarkon díszes vassátrak felállítását engedélyezi. A helyes eljárás az volna, ha a mézes kalácsosoknak adná ki a tanács a sátrakat, még pedig váltakozó rendszer mellett.

— **Rendőri hírek.** Krumper Károly csavargó részegen kéregetett. Lefülették. — Less Zsuzsa cseléd Klein Sándor utazótól lopott és megszökött. — Kun Sándorné. Tót Kálmán és Kis József társaival Steiner Mártontól ócska vasakat és más egyebet lopott. Az asszony megszökött ugyan, de bűntársai beismerték a lopást.

— **Jutalom a kardalosoknak.** Makó Lajos igazgató is betartja azt az egy régi szokást, hogy így a szezon végével előadást enged át a kardalosok, a kardalosnők javára. Leginkább reá is szolgálnak erre a szerény jutalmazásra a kar névtelenjei, a kik között pedig sok tehetség csetlik-botlik, fáradozik a homályos háttérben. Méltányos tehát, hogy az esztendőben legalább egyszer a névtelenek is az első lángok elé kerüljenek. A kardalosok, kardalosnők jutalmi előadása f. hó 28-ára van kitűzve és már azért is érdekesnek ígérkezik; mert helyi szerzőtől adnak darabot. A dr. *Balkányi* Emil népszínművét fogják előadni, a melyhez a dalokat, a zenét, a szerző felesége, a kedves Balkányiné-Bödi Ella asszony szerzette.

— **Debreczeni katonák Boszniában.** Ha hitelt értet adni a „Szabadság” című laptársunk hírének, kellemetlen esemény van készülöben a debreczeni háziezredre. A hiradás szerint a 39. gyalogezredben a jövő hónap elején (talán 7-én, a nap

Egy igen erős suspensorium 50 krajczárért kapható NAGY ANDRÁS keztyü- és kötszer gyárában DEBRECZEN, Kisiemplom-bazár.

még nincs pontosan meghatározva) nagy változás fog történni. Az ezred első zászlóalját ugyanis levezénylik Nevesinyébe, honnan a második zászlóalj jön vissza városunkba. A derék, jó kedélyű tisztek, kik mind egy szálig igaz jó magyar emberek, egészen hozzántettek városunk társadalmához, nem is csoda, ha nehezen esik a válás. A levezényelt zászlóaljat eltávoznak városunkból Müller József alezredes, zászlóaljparancsnok; Habacher János zászlóalj-segédtszt. Továbbá a első századdal: Harnisch Károly főhadnagy, Kereső Gyula hadnagy, Herman Géza tiszthelyettes. A második századdal: Mezey Géza százados, Radits Ernő főhadnagy, Hille Adolf hadnagy, Zombory Károly tiszthelyettes. A harmadik századdal: Blücher Frigyes százados, Miklóssy Sándor főhadnagy, Roykó Richárd hadnagy, Zvolenszky József tiszthelyettes. A negyedik századdal: Novek Bruniszlauz százados, Szlávik József főhadnagy, Simmeth András hadnagy, Reiter Károly tiszthelyettes. Az ezred itt maradó tisztikara nagyszabású bucsu ebéddel bucsuztatja a messze idegenbe távozó tagjait. A bucsu ebéd e hónap 19-én, szombaton lesz a Pavillon-laktanya nagy ebédlőjében.

— **Kérelem és figyelmeztetés.** Az iparos ifjak önképző egyesületének márczius 13-án rendezendő emlékünnepe iránt érdeklődő közönséget a rendezőség felkéri, hogy ha netalán tévedésből meghívót nem kaptak s arra igényt tartanak, jelentkezzenek az Ipartestület helyiségében, hol egyszerűs mind kedvezményes jegyek (személyjegy 1 kor., családjegy 2 kor. 40 fil.) is kaphatók.

— **Halál a kórházban.** A mint megírtuk, hétfőn d. e. a Debreczenbe Nyíregyháza felől érkező vonat Hadház és Ujfehértó között elütötte Lendvai J. pályafelügyelőt, a kinek mindkét lábát összeroncalták a vasut kerekei. Lendvai János, a kit a debreczeni kórházba vittek, daczára a gondos ápolásnak, a nagy vérvesztés következtében kapott sérüléseibe belehalt.

— **Az elázott hölgy.** Régi szokása szerint az éjjel megint holtrészegre itta magát Agárdi Erzsébet hajdusámsomi leányzó, a Vilmos-huszárok kedvence. A rózsaborhoz czimzett depóban garázdálkodott, amikor a rendőrőrsjárat pártfogása alá vette a jeles hölgyet, akinek bájtelki arczatát a huszárok úgy összemázolták, hogy még a legszomorubb embere a világnak is kaczagva fakadt volna látására.

— **Talált tárgy.** A bűnügyi osztályhoz ismeretlen egyen zöld plüss tarsolykát adott be gukkerrel és kendővel. A tulajdonos ott átveheti.

— **Elveszett** egy széles ezüst foglaltu gyémánt fülbevaló és mert az kedves emlék, 100 korona jutalomban részesül az illető, a ki a r. kapitányság bűnügyi osztályához, vagy pedig szerkesztőségünkhöz beszolgáltatja.

x **A ki kertjét szereti,** szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze magszükségletét Mauthner Ödön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, Rottenbiller-utca 33. A cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágudjonásoknak egész sorozatát is tartalmazza.

TÁVIRATOK.

Az igazi küzdelem.

Az igazi küzdelem még csak most kezdődik Tisza Pista kormánya ellen. Az egész ellenzék ismét együtt áll. A függetlenségi és 48-as Kossuth-párt az este Thaly Kálmán elnökle alatt tartott ülésén *kiküldte a vitarendező bizottságot, ami egyértelmű a kormány bukásával.* Polónyi Géza szólt fel legelőször és felszólítja pártot, hogy késhegyig folytassa a küzdelmet és könnyelműen le ne szereljen. *Bakonyi Samu* a történetek után csodálja, hogy ilyen felhívásra szükség volna, hiszen a végsőig való harc egészen — természetes a történetek után. „*Benedek János*“ — *kifogásolta,* hogy a párt *személyes* harcot folytasson. Ez a véleménye azonban nagy visszatetszést keltett a pártban, amely elhatározta, hogy a vitarendező bizottságot megalakítja. A vitarendező bizottságot, amelynek tagjai Tóth János, Kubik Béla és Leszkay Gyula lettek, *teljhatalommal ruházta fel a párt.*

Ugyancsak a néppárt is tartott értekezletet és szintén küldött ki vitarendező bizottságot.

Kilépések.

Megkezdődött a pártbomlás a Tisza gárdában. Györfy Gyula, Blaskovics Ferencz, Dessewffy Emil és Gál képviselők jelentettek be a kilépésüket, amelyet holnap még számosan követni fognak.

Az őszinte vallomás.

Gy. Sipos Károly kolozsvári lakost, aki a Ház ülésén közbekiáltott, nyomban kihallgatta Feilitzsch alelnök.

— Most voltam először a házban — vallotta. Nem tudtam, hogy őszinte meggyőződését nem szabad az embernek nyilvánítani. Azért szóltam közbe, mert a szabad-elvűpárt gyáva magatartását végzetesnek tartom, Tiszát pedig gyűlölöm.

Sipost egyébként átadták a rendőrségnek, mely kihágásért fogja megbírságot.

Színház.

Műsor

Márcz. 10. csütörtök, először: Fecskék, daljáték.

Márcz. 11. péntek: Fecskék, daljáték.

Márcz. 12. szombat: Fecskék, daljáték.

Márcz. 13. vasárnap d. u.: Fifin, daljáték, este: Magdolna, színmű.

— **Brankovios György.** Annyi telt ház után birhatni egy üres házat is, azaz egy történelmi darabot.

— Ach! Nem mi ásitotunk, hanem a padosorok. Alkalmunk nyílnék itt borongó tirádákban itélkeznünk a mai közönség megfakult ideálmusáról, a történelmi szindarabok mostoha helyzetéről, — de az ilyesminek bevágta már útját Ocskay Brigadérosnak és társainak sikere.

Inkább ráhagyjuk, hogy a Brankovios György nyelvezete, érzelmeinek füzése nem a mai koré már, pedig lám Obernyik vala a mai, a kor magaslatán álló miniszteri-fogalmazó-dramáirók ősapja.

Hanem azért mégis csak tulságosan üresek voltak a padosorok. Mert van ám ebben a darabban itt-ott annyi erő, hogy sok mai enervált dráma megirigyelhetné, pl. a II. fölvonásban. Az utolsó fölvonás hatalmas helyzeteit is ugyan kiaknáznák a mai éllelmes diámaírók.

Az előadás is teltebb házat érdemelt. Csiky László hatalmas drámai tehetségről tett tanubizonyoságot, főleg éppen a szenvedély legmélyebb kitöréseiben, megvakított gyermekeinek bevezetésekor.

A többi szereplők kevesebb cselekményhez jutnak. A szultán és Mara bágyadtak voltak kissé, annál harcziásabb volt Sebestyén vitéz. A csatazaj is bágyadt volt. Egyébként minden rendben ment.

—r—r.

— **Richard király.** A jövő hét színházi játéknál szerepel Shaksperenek a brit szellemóriának leghatalmasabb s megdöbbentő részletekben leggazdagabb alkotása. III. *Richard.* Ünnepe lesz tehát a magasztos örökszépért lelkesülő művelt közönségnek, amely bizonyára zsufolásig megtölti a színházat. A klasszikus dráma hatalmas czimszerpét *Sebestyén Géza* fogja játszani.

— **Értesítések.** — Csütörtökön kerül először színre Konti József 3 felvonásos operettje. „A fecskék“ melynek a szövegét Pásztor Árpád írta egy francia vigjáték után. Az operet szereposztása a következő: V. Fülöp király — Pataki Béla, Roger vicomte de St. Vallér — Mezey Andor, Duboulois Sványi Ania, Amelia R. Réthy Laura, Louison, Felhő Rózi; Raton, iskola szolgál, Szilágyi Aladár, A francia király udvarmestere Torkos Árpád. A zárda főnöknő Havasi Szidi, Testőrtiszt Teliczán Valér, Jeroszlavina Püspöki Rózi, Hadnagy Szalay Károly a jegyző Nagy János. A darabban előforduló Bolczót lejtő Felhő Rózi, az Induló, Polka és Galopp táncot lejtik: Berzeviczy Etel és Faludi Berta.

Adományok a homokkerti ref. imaházra.

— Sövényi István gyűjtő ívéen. —

A homokkerti református imaház alapjára indított gyűjtést befejezték. Az idevonatkozó lezámolást lapunk más helyén közöljük. Itt az egyik derék és buzgó homokkerti birtokosnak, *Sövényi István* szabómesternek a gyűjtését közöljük; a mely íven a következő urak és urnők adakoztak a homokkerti református templomra:

Nagy János 1 kor., Hora Károly 20 fill., N. N. Széplaki József 50—50 fill., Nagy Gusztáv 1 kor., Czili Mihály 10 kor., dr. K. Szalai Béla, Foneziére Biztosító Társaság, dr. Kola János 2—2 kor., Korom Józsefné, Sz. M. 1—1 kor., Léhman Lajos 2 kor., Medgyaszai Sándor 1 kor., Fehér és Horváth 20 fill., Balla Lajos, Khón Herman 1—1 kor., Konrád Sámuel, Harmath Pál 2—2 kor., Merkly Ferenczné 1 kor., ifj. Kovács Józsefné 20 fill., Kovács Nándorné 10 fill., özv. Bethlendi Endréné, Erdélyi Jánosné 1—1 kor., Baksai István, Veress Istvánné 40—40 fill., Varga Béla, özv. Bátor Imréné 1—1 kor., N. N., Csurka Sándor, Nagy Zsigmond dr. tanár 20—20 fill., G. F. 1 kor., N. L. 20 fill., Egri Ferenczné 40 fill., Kordi András 1 kor., dr. Márk Endre 20 kor., Dávidházi Kálmán 2 kor., özv. Kernáts Gyuláné, Dankó Béla 4—4 kor., N. N. 50 fill., N. N. 60 fill., N. N. 30 fill., Brukner 1 kor., N. N. 40 fill., özv. Pányoki Károlyné, Krémer Jakab 2—2 kor., Kocsis Imre 60 fill., Aranka 1 kor., dr. Körössi Kálmán 10 kor., egy özvegy asszony 2 kor., N. N., Félegyházi János, Janatka Alajos 1—1 korona, Rankai Béla 2 kor., dr. Nagy Elemér 1 korona, Márton Imre, dr. Márton Kálmán, dr. Varga

Lajos 10—10 kor., Dr. Freund Jenő, dr. Almási 2—2 kor., Blatner Gyula 1 kor., Kölcson Segélyző Egylet 2 kor., Zsura István 1 k., Károlyi Sándor 2 k., Mecz 10 kor., Ess, Körner, Roncsik Lajos, Komáromi Antal, V. I., Urbanovics Miksa, Turay Farkas, Rosenberg Adolf, Rankai György, 2—2 kor., Szabó, szürszabó, kalapos társulat 4 kor., Harangi Sándor 10 kor., Csurka János 3 kor., Dr. Tóbi Elek, Békési Lajos, Dr. Megyaszy R. R., Várai János, Veréb István, Erőss Jakab, Csicsó Lajos, Veisz Márton, Darvas Miksa, Batori Gábor, Rossi Primo, Huszár Sándor, Szeredi József, Kemény János, Rankli, Csikes Ernő, Dávid Zoltán 1—1 kor., Veichinger Károly, Szliuka István, Erdélyi József, özv. Hrabécz Antalné, Maier József, Göczei István, Rosenberg Albert özv. és fiai, özv. Balogh Jánosné, Bódogh Zsigmond, Papp testvérek, Molnár Ambrus 2—2 kor., Csalán Márton 49 fil., Gyarmati Pál 60 fil., Rác József 40 fil., N. N. 40 fil., Neuman 40 fil., Németh Mátyas 60 fil., Szilágyi Gábor 3 kor., Dávid Sándor 3 kor., Andirkó Gábor 5 kor., Somogyi Pál tanár 10 kor.

(Folytatjuk.)

Közgazdaság.

Debreczeni piacon árák. A vásárlégyelőség jelentése szerint az 1904. év márczius hó 8-ig megtartott heti vásárok árai a következők:

kor.	fill.	kor.	fill.	
Buza 15	—	16	40	
Kétszeres 14	40	15	—	
Rozs 12	—	12	40	
Árpa 10	60	10	—	
Zab 11	—	—	—	
Tengeri 10	—	10	40	
Köles 8	—	—	—	
100 kg.	kor.	fill.	kor.	fill.
Szalonna sós	124	—	136	—
uj	124	—	130	—
Háj	140	—	148	—
Zsír	144	—	—	—
Kihizott sertés	116	—	114	—
Sertés hus	110	—	—	—
Széna 100 kg.	5	40	5	—
II. rendű	4	—	—	—
Ló felhajtattott	—	1040	drb.	—
Elkelt	—	470	"	—
Szarvasmarha felh.	—	1580	"	—
Elkelt	—	950	"	—
Sertés felhajtattott	—	—	"	—
Elkelt	—	—	"	—

REGÉNY-CSARNOK.

Honvéd-világ.

(Öreg honvédek elbeszélései után írott csatátörténetek ifjabb Móricz Pál-tól.)

Szöregi veszedelem.

A szöregi veszedelem hírének a lovas nemzetőrségnek a tisztjei maguk voltak okozói. Ezek közül az urak közül két ösmert kötekedő, duhaj, nehéz természetű ember, Tombác József és Joó Pál József tisztek, még a régi egyenruhás lovas polgárőrségből, a szöregi rác jegyzővel bor fölött összekaptak. Nagy dühökben reátámadtak a ráczságra. Gyilkolni és rabolni kezdték fegyveres embereikkel együtt a Szöregen viszsamaradt rác lakosságot. Ebből támadt aztán a hir Szegeden, hogy Szöregen már viaskodnak is a rácok és magyarok, akiknek a segítségére kicsődült szegedi fegyveres nép aztán betetőzte a vérontást. Mert látván a Szöregre kicsődült szegedi fegyveres nép, hogy maguk a vezető tisztjei gyilkolnak és rabolnak leginkább, nos rajta neki! Reátámadtak ők is a rác lakosokra. Házaikat felégették, jó magukat kirabolták, agyonverték. Így rombolták az egész falut.

Rácok üldözés Szegeden.

1848-ban még virágzó telepe volt a ráczságnak Szegeden. Embereiket betudták

vinni a tanácsba, a tisztviselői karba is. Így ezidőben rác származású volt a város főjegyzője is. Bizonyos Petrovics István nevezetű telivér rác, titokban maga is a magyarságnak ellensége. Még ekkor nagy vágyon felett rendelkeztek a szegedi rácok, akik a szegedi kereskedelemnek nem egy ágát teljesen kezük között tartották.

Ekkor híres rác kereskedő volt itt Szegeden bizonyos Zserovits János nevű dúsgazdag rác fűszerkereskedő, akinek a kereskedése lenyult egész Szerviaig, meg Horvátországba is. Öreg legény volt már és bárha Szeged népe között gazdagodott így meg, titokban mégis egy huron pendült a magyar nemzet azon eltenségeivel, akik a rác zászló alatt, meg a sárgafekete zászló alatt gyilkoltak-raboltak a Bánáthban, meg a szomszédos Torontálban. Azután ösmert ember volt a rácok közül Lausevits Gábor nevű vén rác, piaci biztos, aki füstöt érezvén, családjával együtt még idejekorán elmenekült Temesvárra. Ott volt aztán Szabó Sándor boltos is a Dugonits utcából, Csakovatz ügyvéd. A Lyubosits, Leftter, Bozits, Száviics és a többi rác családok, akik ha nyiltan nem is, de titokban, szür alatt szívesen fujták a tüzet a szegedi magyarság ellen, amelynek a csőcselékő aztán a fentemlített marhakereskedő meggyilkoltatása után vérszemet kapva, reátámadt a szegedi rácokra is.

[Folytatjuk]

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Folyó szám 188. Bérlet 134 ik szám (B) Debreczen, csütörtök, 1904 évi márcz. hó 4-én először:

Fecskék.

Operett 3 felvonásban. Szövegét egy francia vigjátékból írta: Pásztor Árpád. Zenéjét szerzette: Konti József.

Nyiltér.

A Koronában kedden este tartott mulatság alkalmával valaki, bizonyosan tréfából, 5 képet elvitt. Kéretik az illető, hogy ezen tárgyakat annál is inkább visszaküldeni sziveskedjék, mivel ellenkező esetben kénytelen leszek a dolgot hivatalos utra terelni.

Schaf János, táncztanító.

A Hajdumegyei Népbank mint Szövetkezet.

Értesíti szövetkezete tagjait, hogy kölcsönöket **f. hó 15-től** kezdődőleg folyósít.

Kölcsönbejelentés 11-től 12 óráig.

Hetenkénti kölcsönkamat törlesztés.

Betétkönyvek váltása, naponta a hivatalos órák alatt eszközölhető. 1 törzsbetét 50 fillér (25 kr.)

Az Igazgatóság.

A **Simon-féle** teljesen ártalmatlan **bőrszépítő, szeplő, májfolt eltávolító**

SPERMACET CRÉM

és a nappalra alkalmas azonnal szépítő **SPERMACET TEJ.**

Kapható:

Aki olcsón, jól, praktikusán és modernül

épitkezni akar

forduljon

BORSODY I. S. építész

irodájához

DEBRECENBEN, Hunyadi u. 21.

Tempomok, városi lakóházak, kastélyok, iskolák, fürdők, gyárak, gazdasági épületek stb. tervezését vagy elkészítését, nedves lakások szárazzá tételét, betonirozásokat vagy bármily építkezési munkákat helyben vagy vidéken **olcsón a legjobb kivitelben elvállal.** Épületekre törlesztéses kölcsönt eszközöl ki. Biztos sikerrel előkészít a kőmives, kőfaragó és ácsmesteri vizsgára. Építő iparosoknak dínyösen készít terveket, költségvetést stb.

Zongorák,

Pianinok,

Czimbalmok

legnagyobb választékban.

Részletfizetésre kaphatók:

SCHMIDT S.

zongora raktárában.

SZÖLÖLUGAST

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben föld és homoktalajon.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas, (bár mind kuszó természetű) mert nagyobb része ha megnő is, természet nem hoz, ezért sokan nem érték el eredményt eddig. Hol lugastnak alkalmas fajokat ültettek, azok bőven ellátják házuakat az egész szőlőérés idején a legkitünőbb muskátly és más édes szőlőkkel. A szőlő hazánkban mindenütt megterem s ninosen oly ház, melynek fala mellett a legesekélyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenkívül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb. a legremekb diáze, anélkül, hogy legkoveőbb helyet is elfoglalna az egyébre használható részekből. Ez a logháládatsabb gyümölcs, mert minden évben terem.

A fajok ismeretetésére vonatkozó, szines fénynyomatu katalogus bárkinek ingyen és bérmentve küldetik meg, aki csimét egy levelezőlapon tudatja.

Cím:

Érmelléki első szőlőoltványtelep Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid,

Gyár: NYERGES-UIFALU (Esztergom m.) Sürögnyezim: Eternit Budapest. Telefon 12-92. Gyár: VÖCKLABRUCK (Felső Ausztria.)

ETERNIT-PALA AZBESZT CEMENT-PALA.

HATSCHEK LAJOS SZAB.

Elpusztíthatatlan, könnyű, tetszetős, olcsó és tűzálló tető-fedőanyag.

ETERNIT MŰVEK HATSCHEK LAJOS BUDAPEST, VI., Andrásy-ut 33.

Elsőrangú referenciák. — Jótállás. — Évi gyártás 1500 kocsirakomány. — Kérjen ismertetést.

Egyedelárusítás és képviselő: LUKÁCS VILMOS urnál, Debreczen, Hatvan-u. 5.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Kaiser Salamon megnagyobbított részlet-áruházában a tavaszi áruk megérkeztek s úgy részletre, mint készpénzfizetés mellett a legolcsóbban beszerezhetők. Nagy raktár tükör és képekben. Hatvan-utca 2. szám.

Valódi kék uszó kocsi kenőcs, gépolajok és halzsír, legolcsóbban szerezhetők be Fazekas Kálmán petroleum és zsiradék üzletében Hatvan u. 6. sz.

Kitűnő faj boraimat ajánlom a tavasz beálltával t. vevőimnek, u. m. 1 liter Magyaradi 40 kr., 1 liter Aradvidéki 32 kr. Bán Kálmán, Egyháztér.

A hatvan-utcai kert II. járásban a csőszház mellett jól gondozott két nyilas szőlő, két szobás lakással jutányosan eladó. — Értekezhetni **Csapó-utca 81. szám** alatt.

Szakkerü munka, mégis a legolcsóbb. Villammi berendezések kizárólag **FÖLDVARI L.** debreczeni első electromechanikus készít a legtartósabban Kossuth-u. 1. szám az udvarban. Új berendezéseknél másfél évi, javításoknál fél évi díjtalan rendbentartás, villamos műszerek, telefonok, villamos házcikkek felszerelése és villamos zseblámpák raktára. Villamos házcikkek és telefonok jó karban tartását évi három koronától feljebb vállalom.

Telefon 168.

Szép bajusz nyerhető a híres Hajdusági pedrő használata által. Debreczenben kapható: Tóth Béla gyógyszerárában, **Böszörményben**: Bernáth Miklós gyógyszerárában, valamint a készítő **Grósz Nagy Ferencz** gyógyszerésznél Hajduszoboszlón. Egy doboz ára 50 fillér.

Egy doboz borostyán-lakk 60 kr., egy doboz linoleum 70 kr., egy klg. gyorsan száradó firneisz 36 kr., hol? Neumann Nándor festék, lakk, kence és petroleum kereskedésében, Hatvan-utca 5., telefon 205.

Kövesi József bádógos, fény-, ércnyomó, Debreczen, Széchenyi u. 1. Elvállal minden e szakmába vágó egyszerű és speciális munkát, gyorsan és pontosan kiszolgálva. Fürdő kádak raktáron.

Egy udvari lakás azonnal kiadó Széchenyi-utca 27. sz. a., ugyanott egy szoba butor eladó.

Katona keztyük tisztítását párját 7 krért, **báli keztyük** tisztítását párját 10 krért vállalom, Péterfia-utca 37.

Újságárusításra férfiak, nők és 14 évesnél idősebb gyermekek jó jövedelemre azonnal felvételtnek. Jelentkezzenek a kiadóhivatalban.

A tavaszi és nyári idényre megérkezett

huszonötezer pár férfi, női és gyermek czipő minden kivitelben.

Ugyanannyi KALAP, dúd választék

FÉRFI DIVATÁRUKBAN.

Bámulatos olcsó árban kaphatók

Révész Zsigmondnál

főtér, városi új bérház.

Frizzo átváltozó művész

csak ruháját és maszkját, nem pedig arc-bőrét változtatta át, de a KUN-féle Matild arczenőcs, krém szappan stb. leveszi a legvastagabb szeplőt vagy bármilyen bőrcsúnyaságot az arcáról. Tessék megpróbálni, mert ha ezen ártalmatlan szépítő szerek nem használnak, a szer árát minden csürés-csavarás nélkül visszaadja, a czim: **KUN** gyógyszerész párisi laboratoire cosmetique „Matilde” magyarországi műlaboratoriuma. (Alapított 1895. Budapesten.) Budapesten **Töröknel.** Debreczeni raktár: **Tóth Béla** gyógyszerárában,

20/1904 vh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. törvényszék 18211/1903 V. sz. végzése következtében dr. Nagy Lajos ügyvéd által képviselt Katona Zsuzsánna debreczeni lakos javára Burai János derecskei lakos ellen 22 korona tőke és jár. erejéig 1904 január 23-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 816 koronára becsült ingóságok (butorok) nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a derecskei kir. járás-bíróság 1903 V. 168/2 sz. végzése folytán 22 korona tőkekövetelés, ennek 1901 évi január 1-ső napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 32 k. 80 f.-ben bíróságilag megállapított költségek erejéig Derecskén alperes lakásán leendő eszközzésére **1904 évi márczius hó 18-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezezzel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyibe az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Derecskén 1904 márczius hó 4-én.

Sipos Gergely, bir. végrehajtó.

MEGHIVÁS

a Debreczeni Szőlő és Bortermelő Szövetkezet
IX. évi
rendes közgyűlésére

mely 1904. évi márczius hó 25-ik napján, pénteken d. u. 4 órakor

a Kereskedő Társulat házában disztermében tartatik meg.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzletévről.
2. 1903. évi mérleg és zárószámadás és az erre vonatkozó felügyelőbizottsági jelentés.
3. Határozathozatal a nyereség felosztása tárgyában.
4. Határozathozatal a felmentvény megadása tárgyában.
5. Igazgatósági javaslat ügyvezetői lakás és iroda építésére vonatkozólag.
6. Igazgatósági öt tag választása három évre. Debreczen, 1904. február 25-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Az évi mérleg és zárószámadás megtekinthető a Simonffy-utca 2-ik sz. alatti szövetkezeti irodában. A közgyűlésen minden szövetkezeti tagnak szavazata van. Egy üzletrész egy szavazat gyakorlására jogosít, a mely akár személyesen, akár valamelyik szövetkezeti tag által képviselve érvényesíthető, husz szavazatnál többel azonban senki sem bírhat, akár saját nevében, akár meghatalmazás alapján együtt. (Alapszabály 8. és 9. §§.)